

Regionalna konferenca Mednarodne geomorfološke zveze v Kapadokiji

Nevşehir, Turčija, 12.–14. 9. 2023

Sredi septembra 2023 je v turški pokrajini Kapadokija potekala regionalna konferenca Mednarodne geomorfološke zveze (IAG) z naslovom *Geoheritage and Geodiversity* (Geomorfološka dediščina in raznovrstnost). Konferenca, ki jo je organiziralo Turško geomorfološko združenje, je potekala na Univerzi v Nevşehirju (*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*; slika 1). Gre za relativno mlado univerzo, ki je bila ustanovljena leta 2007, danes pa ima devet fakultet, na katerih študira okrog 23.000 študentov. Turško geomorfološko združenje je konferenco organiziralo kot svoj prispevek k obeleževanju stoletnice ustanovitve moderne Turčije, ki je bila razglašena 29. oktobra 1923. Konferenca se je udeležilo blizu 150 udeležencev iz 25 držav. Skupaj se je zvrstilo 14 tematskih sekcij, ki so jih pretežno organizirale posamezne IAG delavne skupine (*IAG Working Groups*), v okviru katerih je bilo izvedenih prek 100 predavanj, predstavljenih pa je bilo tudi prek 50 posterjev. V okviru konference se je sestel tudi IAG izvršilni odbor, potekal pa je tudi sestanek članic IAG, kjer sem podpisani predstavljal Geomorfološko društvo Slovenije. Pred konferenco je bila izvedena ena večdnevna predkonferenčna ekskurzija, po konferenci pa tri enodnevne in ena večdnevna pokonferenčna ekskurzija. Po konferenci je bila izvedena tudi dvo-dnevna geomorfološka šola za mlade znanstvenike z naslovom *High Resolution Mapping and Cosmogenic Dating of Fluvial Landforms* (Kartiranje z visoko ločljivostjo in kozmogeno datiranje rečnih reliefnih oblik).

Slovenijo smo na kongresu zastopali trije (vsi ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika; slika 2) in imeli dve predavanji. Špela Čonč je imela v sekciji o kraški geomorfologiji predavanje z naslovom *Automatic detection of rocky outcrops and their use by Eurasian lynx (*Lynx lynx*) in landscapes with different relief types* (Samodejno zaznavanje skalnih izdankov in njihova uporaba s strani evrazijskega risa

MATIJA ZORN

Slika 1: Konferenca je potekala na kampusu Univerze v Nevşehirju – rektorat.

ARHIV MATIJE ZORNA

Slika 2: Udeleženci konference iz Slovenije (od desne: Špela Čonč, Mateja Breg Valjavec in Matija Zorn).

MATIJA ZORNA

Slika 3: »Pravljični dimniki« in številni badlandsi pri kraju Göreme. Badlandsi so nastali vulkanoklastičnih kamninah (tuč) ter so rezultat prepleta naravnih procesov in antropogenih vplivov. Zaradi mehкости kamnine so bili številni stolpiči predelani v bivalne ali sakralne objekte.

MATIJA ZORN

Slika 4: Udornica pri kraju Obruk Bučaži.

(*Lynx lynx*) v pokrajinah z različnimi tipi reliefa; več soavtorjev), Mateja Breg Valjavec pa je imela v isti sekciji predavanje z naslovom *The impact of fine-grained silt-clay sediments on biodiversity patterns in dolines on the Kras Plateau (SW Slovenia)* (Vpliv drobnozrnatih meljasto-glinastih sedimentov na biotsko raznovrstnost v vrtačah na planoti Kras (JZ Slovenija); več soavtorjev). Vsi trije smo se tudi udeležili treh enodnevnih pokonferenčnih ekskurzij. Prva (15. 9.) je bila »klasična« turistična ekskurzija po najbolj znanih naravnih in kulturnih znamenitostih Kapadokije, ki je med drugim vključevala ogled UNESCO-ve dediščine: hetitskega podzemnega mesta v kraju Derinkuyu in *bedlandsov* z znamenitimi »pravljničnimi dimniki« (*fairy chimneys*) oziroma stolpiči v vulkanoklastičnih kamninah, ki jih erozija (še) ni »uničila«, ker so zgoraj zaščiteni s plastjo (»kapo«) bazalta (slika 3). To območje sicer potovalne agencije promovirajo kot »mesečevo pokrajino«. Druga (16. 9.) in tretja (17. 9.) ekskurzija sta bili popolnoma geomorfološki. Druga je bila pretežno posvečena anatolski mikroplošči in njenim premikom, saj se na primer njen vzhodni del premika proti zahodu približno 20 mm/leto. Tretja ekskurzija je bila pretežno posvečena kraškim udornicam (slika 4) ter problematiki padanja ravni talne vode zaradi prekomerne uporabe in posledičnim udorom.

IAG bo imel naslednjo regionalno konferenco septembra 2025 v Temišvaru v Romuniji, februarja 2026 pa bo na Novi Zelandiji potekala 11. mednarodna geomorfološka konferenca (<https://www.confer.co.nz/icg2026/>).

Matija Zorn